

گروه آموزشی کلاسیوچ

Classwich.ir

مجموعه سوالات تستی

به صورت تفکیک شده از **تابع**

شامل ۳۰۰ سوال در ۸ مبحث

به همراه پاسخ تشریحی

تهیه کننده : عرفان خیامی

۱ اگر $f = \{(1, 2), (-1, 3), (4, 4), (3, 5)\}$ باشد، آنگاه تابع $f - f^{-1}$ از چند مرتب تشکیل شده است؟

۲ (۲)

۳ (۱)

۱ (۴)

۴ (۳)

۲ اگر $g(x) = 3x - 1$ و $f = \{(1, 2), (-1, 1), (3, 0)\}$ ، آنگاه $f^{-1} \circ g(1)$ کدام است؟

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

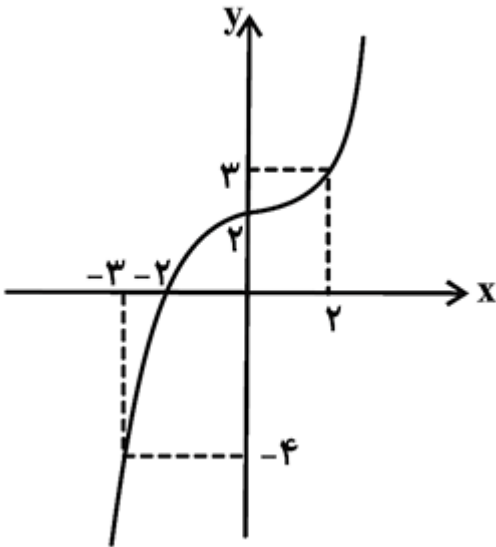
۳ نمودار تابع $y = -f(x - 1)$ به شکل زیر است. کدام تساوی درست نیست؟

$$f^{-1}(-3) = 1 \quad (۱)$$

$$f^{-1}(-2) = -1 \quad (۲)$$

$$f^{-1}(0) = -3 \quad (۳)$$

$$f^{-1}(4) = 4 \quad (۴)$$

۴ اگر $f = \{(0, -2), (3, 2), (a, b)\}$ ، $g = \{(5, 1), (3, 3), (a+1, 2b)\}$ و $f^{-1} \circ g(3) = -1$ باشد، مقدار $f \circ g^{-1}(6)$ کدام است؟

۳ (۲)

۲ (۱)

-۲ (۴)

-۳ (۳)

۵ دامنه تابع وارون تابع $y = x^2 - 4x + 5$ ، $(x \leq 1)$ کدام است؟

 $[2, +\infty)$ (۲)

 $(-\infty, 2]$ (۱)

 $[1, +\infty)$ (۴)

 $(-\infty, 1]$ (۳)

۶ اگر $f(x) = \frac{2x+1}{x-1}$ ، کدام عدد زیر در دامنه تابع وارون f موجود نیست؟

- (۱) ۱
(۲) -۱
(۳) ۲
(۴) -۲

۷ وارون $f(x) = 2 - \sqrt{3-x}$ از کدام نقطه می‌گذرد؟

- (۱) (۱, -۱)
(۲) (۱, ۲)
(۳) (-۱, ۰)
(۴) (-۱, ۲)

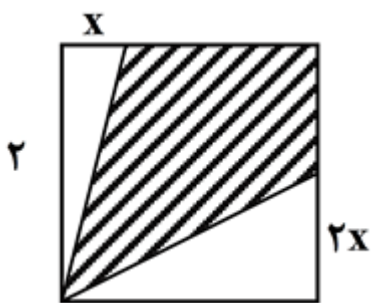
۸ اگر $f^{-1}(x) = \sqrt{x-2} + 1$ ، آنگاه $f(3)$ کدام است؟

- (۱) ۱
(۲) ۶
(۳) ۴
(۴) ۱۸

۹ تابع f با دامنه $(2, 3)$ و ضابطه $f(x) = [-x]x + [x]$ تعریف شده است. مقدار $f^{-1}(-5)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{5}{2}$
(۲) $\frac{7}{3}$
(۳) ناموجود
(۴) $\frac{8}{3}$

۱۰ در مربع شکل زیر، $f(x)$ برابر با مساحت ناحیه هاشورخورده است. مقدار $f^{-1}(2)$ کدام است؟ ($0 < x < 1$)

- (۱) $\frac{1}{3}$
(۲) $\frac{2}{3}$
(۳) $\frac{1}{5}$
(۴) $\frac{2}{5}$

۱۱ تابع f با ضابطه $f(x) = x^2 - Ax + 3$; $x > 3$ وارون پذیر است. اگر $f^{-1}(-5) = 4$ باشد، آنگاه $f^{-1}(-2)$ کدام است؟

- (۱) ۳
(۲) ۴
(۳) ۵
(۴) ۶

۱۲ در تابع $f(x) = x^3 + x + 2$ ، اگر محل برخورد $f^{-1}(x)$ با محور x ها را A' بنامیم و نقطه A قرینه A' نسبت به خط $y = x$ باشد، آنگاه اندازه پاره خط AA' کدام است؟

- (۱) $\sqrt{2}$
(۲) $2\sqrt{2}$
(۳) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
(۴) $\frac{1}{2\sqrt{2}}$

۱۳ نمودار وارون تابع $f(x) = x^3 + 3x + a$ ، خط $2x + 5y = 8$ را در نقطه $A(b, 2)$ قطع می‌کند. مقدار a کدام است؟

(۱) ۱۴

(۲) -۱۴

۱۴ اگر دو خط $bx + ay = -16$ و $3x - 4y = b$ نسبت به خط $y = x$ قرینه یکدیگر باشند، مقدار $b - a$ کدام است؟

(۱) ± 14

(۲) ± 2

۱۵ اگر در تابع خطی f ، $f(2) = 4$ و $f^{-1}(-5) = -1$ باشد، مقدار $f^{-1}(3 + f(4))$ کدام است؟

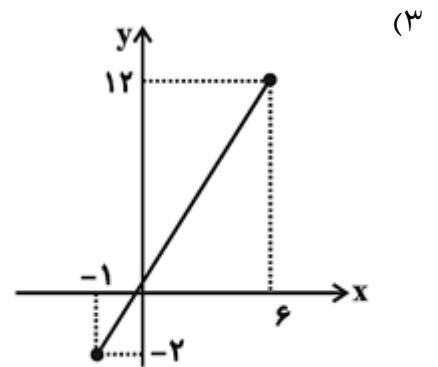
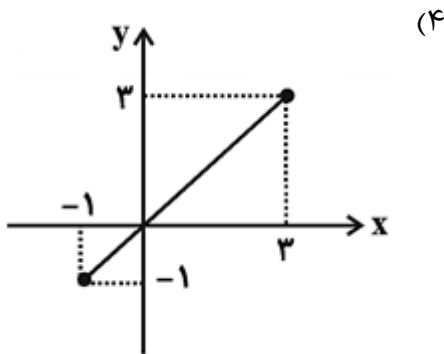
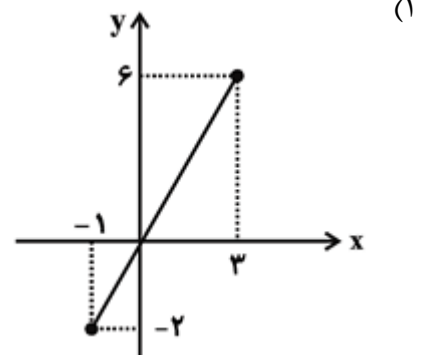
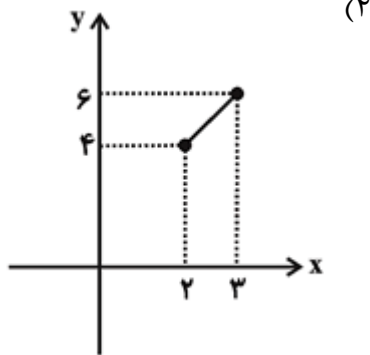
(۱) ۵

(۲) $\frac{11}{3}$

(۳) ۳

(۴) $\frac{4}{5}$

۱۶ f تابعی خطی با دامنه $[-1, 3]$ است که از دو نقطه $(-1, 2)$ و $(1, 4)$ می‌گذرد. نمودار تابع $g(x) = f(x) + f^{-1}(x)$ کدام است؟

۱۷ مساحت مثلث محصور بین نمودار توابع $f(x) = 2x - a$ و $f^{-1}(x)$ و محور x ها برابر ۲۷ است. نمودار تابع $f(x)$ محور طول‌ها را در نقطه‌ای با کدام طول قطع می‌کند؟ ($a > 0$)

(۱) ۶

(۲) ۳

(۳) ۴

(۴) ۲

ضابطه وارون تابع $y = 2x - 3 |x - 1|$ در بازه‌ای که صعودی است، کدام است؟

۱۸

$$y = \frac{x+3}{5}; x \leq 3 \quad (۲)$$

$$y = \frac{x+3}{5}; x \leq 2 \quad (۱)$$

$$y = x - 3; x \geq 3 \quad (۴)$$

$$y = x - 3; x \geq 2 \quad (۳)$$

تابع معکوس تابع $f(x) = x - \sqrt{x^2 - 2x + 1}$ در بزرگ‌ترین بازه‌ای که معکوس پذیر است، کدام است؟

۱۹

$$f^{-1}(x) = \frac{x-1}{2}; x \leq 1 \quad (۲)$$

$$f^{-1}(x) = x - 1; x \geq -1 \quad (۱)$$

$$f^{-1}(x) = \frac{x+1}{2}; x \leq 1 \quad (۴)$$

$$f^{-1}(x) = x + 1; x \geq -1 \quad (۳)$$

ضابطه معکوس تابع $y = |x^2 - 2x|$ در بزرگ‌ترین بازه‌ای که صعودی است، کدام است؟

۲۰

$$x \geq 1; 1 - \sqrt{x-1} \quad (۲)$$

$$x \geq 0; 1 - \sqrt{1+x} \quad (۱)$$

$$x \leq 1; 1 + \sqrt{1-x} \quad (۴)$$

$$x \geq 0; 1 + \sqrt{1+x} \quad (۳)$$

ضابطه وارون تابع $y = 2x + |x|$ کدام است؟

۲۱

$$y = -\frac{2x - |x|}{3} \quad (۲)$$

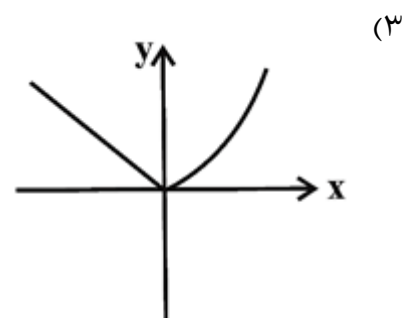
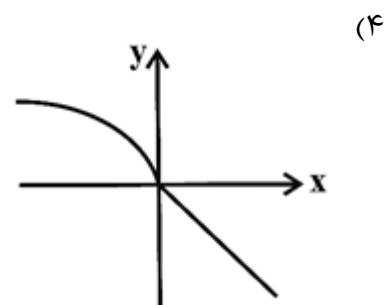
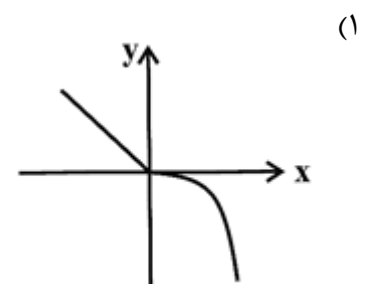
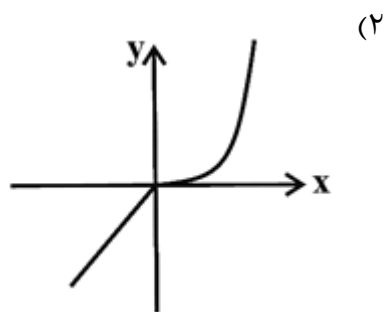
$$y = -\frac{2x + |x|}{3} \quad (۱)$$

$$y = \frac{2x - |x|}{3} \quad (۴)$$

$$y = \frac{2x + |x|}{3} \quad (۳)$$

نمودار معکوس تابع $f(x) = \begin{cases} -x^2 & ; x \geq 0 \\ |x| & ; x < 0 \end{cases}$ کدام است؟

۲۲

تابع $f(x) = x^2 - 6x + 3$ را با دامنه محدود شده $D_f = (-\infty, 0)$ در نظر بگیرید. وارون این تابع در کدام گزینه آمده است؟

۲۳

$$f^{-1}(x) = 3 + \sqrt{x+6}; x > 3 \quad (۲)$$

$$f^{-1}(x) = 3 + \sqrt{x+6}; x < 3 \quad (۱)$$

$$f^{-1}(x) = 3 - \sqrt{x+6}; x > 3 \quad (۴)$$

$$f^{-1}(x) = 3 - \sqrt{x+6}; x < 3 \quad (۳)$$

تابع وارون تابع $y = x + \sqrt{x}$ به صورت $y = (\frac{\sqrt{ax+1}-1}{b})^2$ است. مقدار $\frac{a}{b}$ کدام است؟

(۲) ۲

(۱) ۱

(۴) ۶

(۳) ۴

نمودار وارون تابع $f(x) = 1 - \sqrt{x+3}$ از کدام ناحیه محورهاى مختصات عبور نمی‌کند؟

(۲) دوم

(۱) اول

(۴) چهارم

(۳) سوم

اگر $f(x) = \frac{1}{x}(x - \frac{1}{x})$ به ازای $x > 0$ تعریف شده باشد، حاصل $f^{-1}(\frac{1}{x}) - f^{-1}(\frac{-1}{x})$ کدام است؟

(۲) $\frac{2}{x}$

(۱) صفر

(۴) $\frac{2}{x}\sqrt{x^2+1}$ (۳) $\frac{3x^2+2}{3x}$

دو تابع $g(x) = \frac{x^2+b}{2x}$ و $f(x) = ax + \sqrt{x^2+1}$ وارون یکدیگرند. حاصل $a+b$ کدام است؟

(۲) -۲

(۱) ۲

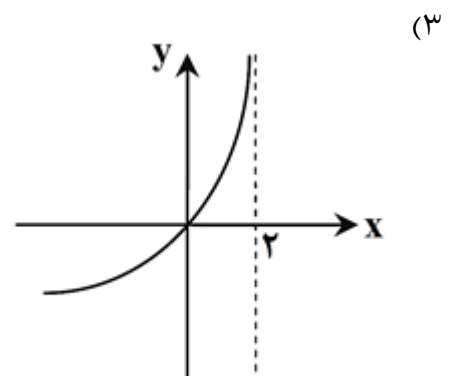
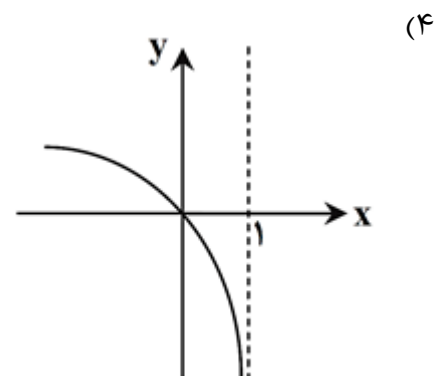
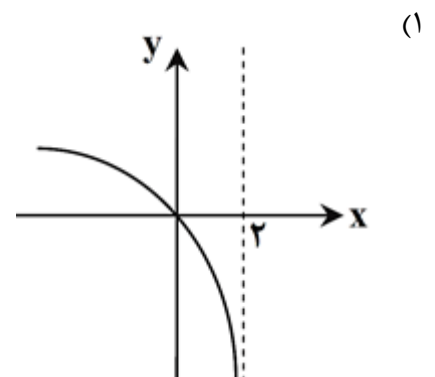
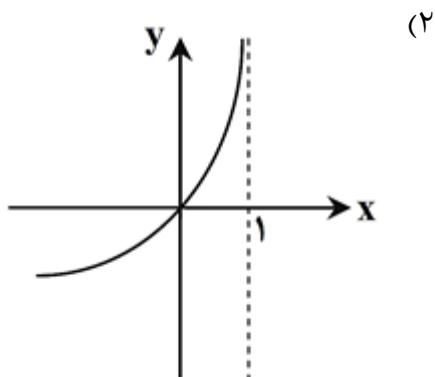
(۴) صفر

(۳) ۳

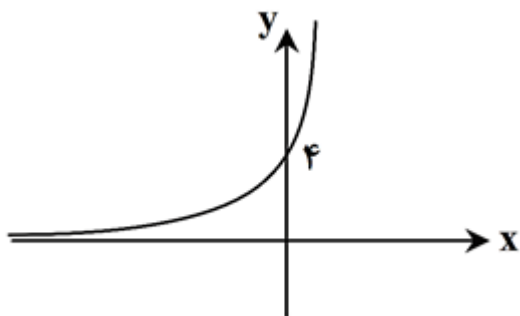
ضابطه وارون تابع $f(x) = \sqrt[3]{1+\sqrt{x-2}}$ کدام است؟

(۲) $f^{-1}(x) = x^6 - 2x^3 + 3 ; x \geq 1$ (۱) $f^{-1}(x) = x^6 - 2x^3 + 1 ; x \geq 1$ (۴) $f^{-1}(x) = x^6 - 2x^3 + 3 ; x \geq 2$ (۳) $f^{-1}(x) = x^6 - 2x^3 + 1 ; x \geq 2$

نمودار وارون تابع $f(x) = 1 - 2^{-x}$ شبیه کدام گزینه است؟

۳۰. اگر نمودار f به شکل زیر باشد، دامنه تابع $y = \sqrt{f^{-1}(3x-2)}$ کدام است؟

(۱) $[4, +\infty)$

(۲) $(0, 4]$

(۳) $[2, +\infty)$

(۴) $(0, 2]$

۳۱. اگر $f(x) = 3 - 2x$ باشد، دامنه تعریف $y = \sqrt{f^{-1}(2x^2 + 3)} - x$ در کدام گزینه آمده است؟

(۱) $[0, 1]$

(۲) $[-1, 0]$

(۳) $[-1, 1]$

(۴) $[-2, 1]$

۳۲. اگر $f(x) = x^3 + x + 1$ باشد، آنگاه در کدام بازه، تابع $y = (f - f^{-1})(x)$ بالای محور x قرار دارد؟

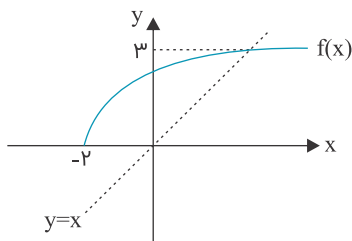
(۱) $(-2, 0)$

(۲) $(-1, +\infty)$

(۳) $(-4, 1)$

(۴) $(-\infty, 1)$

۳۳. اگر نمودار تابع $f(x)$ به شکل زیر باشد، دامنه $\sqrt{\frac{x}{x - f^{-1}(x)}}$ کدام است؟

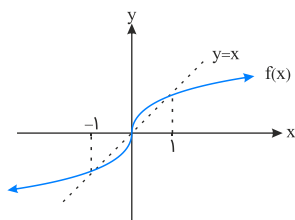
(۱) $(-2, 0) \cup (3, +\infty)$

(۲) $[-2, 0] \cup [3, +\infty)$

(۳) $[0, 3]$

(۴) $[0, 3]$

۳۴. نمودار تابع $f(x)$ مطابق شکل زیر است. دامنه تابع $y = \sqrt{\frac{f(x) - f^{-1}(x)}{x^2 - 1}}$ کدام است؟

(۱) $[0, 1)$

(۲) $(-\infty, 0] - \{-1\}$

(۳) $(-1, 0]$

(۴) $[0, +\infty) - \{1\}$

۳۵. اگر $f(x) = \frac{2x+5}{x+k}$ و $f \circ f(x) = x$ باشد، مقدار $f(k)$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{f}$

(۲) $-\frac{1}{f}$

(۳) $\frac{9}{f}$

(۴) $-\frac{9}{f}$

دوتایی مرتب (a, b) کدام می‌تواند باشد تا نمودار وارون تابع $y = \frac{2x}{a} - b$ بر خود تابع منطبق نباشد؟

(۱) $(2, 0)$

(۲) $(-2, 0)$

(۳) $(-2, 5)$

(۴) $(2, 5)$

اگر تابع $f(x) = ax + 2$ با وارونش در بیش از یک نقطه تقاطع داشته باشند، مقدار $f^{-1}(3)$ کدام است؟

(۱) ۱

(۲) -۱

(۳) ۵

(۴) -۵

اگر نمودار تابع خطی f ، نمودار وارون خود را فقط در نقطه‌ای به طول ۳ قطع کند و $f(1) = 2$ باشد، نمودار تابع f^{-1} محور x ها را در کدام طول قطع می‌کند؟

(۱) $\frac{1}{3}$

(۲) ۲

(۳) $\frac{3}{2}$

(۴) $\frac{5}{3}$

در تابع خطی f ، اگر $f(2) = 5$ و نمودارهای دو تابع f و f^{-1} غیرمتقاطع باشند، آنگاه $f(4)$ برابر کدام است؟

(۱) ۲

(۲) ۵

(۳) ۶

(۴) ۷

نمودار $f(x) = \sqrt{x+a}$ ، نمودار $f^{-1}(x)$ را در دو نقطه قطع می‌کند. حدود a کدام است؟

(۱) $a > -\frac{1}{4}$

(۲) $-\frac{1}{4} < a \leq 0$

(۳) $0 \leq a < \frac{1}{4}$

(۴) $a > \frac{1}{4}$

اگر محل برخورد نمودار تابع $f(x) = 2x - |x| + 1$ با نمودار تابع وارونش، نقطه $A(a, b)$ باشد، حاصل $a + b$ کدام است؟

(۱) -۱

(۲) صفر

(۳) ۱

(۴) ۲

اگر $f(x) = \frac{2x+4}{x-1}$ باشد، آنگاه مجموع طول نقاط برخورد نمودار تابع f با نمودار وارون آن کدام است؟

(۱) -۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) -۴

مجموعه طول نقاط مشترک نمودار توابع $f(x) = \sqrt[3]{4-x^3}$ و $f^{-1}(x)$ ، چند عضو دارد؟

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) این مجموعه نامتناهی است.

۴۴ نمودار وارون تابع $f(x) = \frac{2x-1}{x+2}$ ، در چند نقطه خط $y = 3x$ را قطع می‌کند؟

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) صفر

۴۵ تابع f با ضابطه $f(x) = x^2 - x + 5$ و دامنه $D_f = [1, +\infty)$ مفروض است. وارون این تابع محور x ها را با چه طولی قطع می‌کند؟

- (۱) ۵
(۲) $\frac{1 + \sqrt{26}}{2}$
(۳) $\frac{1 - \sqrt{26}}{2}$
(۴) نقطه برخورد ندارد.

۴۶ وارون تابع $y = \frac{2x-1}{x-2}$ ، نیمساز ناحیه دوم و چهارم را در نقاط A و B قطع می‌کند. طول پاره خط AB کدام است؟

- (۱) $\sqrt{2}$
(۲) $2\sqrt{2}$
(۳) $4\sqrt{2}$
(۴) $8\sqrt{2}$

۴۷ اگر $f(x) = 4 - \sqrt{x-3}$ باشد، طول نمودار رسم شده تابع $g(x) = f \circ f^{-1}(x) + f^{-1} \circ f(x)$ برابر با کدام گزینه است؟

- (۱) $\sqrt{2}$
(۲) $\sqrt{3}$
(۳) ۲
(۴) $\sqrt{5}$

۴۸ با فرض آنکه $f(x) = 4\sqrt{x-1} + 3$ ، نمودار تابع $y = 2f(f^{-1}(x))$ کدام است؟

۴۹ اگر $f^{-1}(x) - f(4) = x + 6$ و $f(x)$ یک تابع خطی باشد، آنگاه $f(4)$ کدام است؟

- (۱) ۱
(۲) -۱
(۳) ۱۱
(۴) -۱۱

۵۰ اگر به ازای هر عدد حقیقی $(g \circ f)^{-1}(2x - 1) = x$ و $f(x) = x^3 + 2$ باشد، مقدار $g^{-1}(3)$ کدام است؟ f و g معکوس پذیرند و $(D_g = \mathbb{R})$

- (۱) ۹
(۲) ۱۰
(۳) ۴
(۴) ۸

۵۱ اگر نمودار تابع $y = 2f^{-1}(x - 1) + 3$ از نقطه $(3, 7)$ بگذرد، کدام نقطه زیر، قطعاً روی نمودار تابع $y = f(x + 1)$ قرار ندارد؟

- (۱) $(3, 2)$
(۲) $(2, 4)$
(۳) $(1, 2)$
(۴) $(3, 4)$

۵۲ در تابع خطی f رابطه $f(2x) = f(4x - 1) - 5$ برقرار است. اگر $f^{-1}(3) = 5$ باشد، مقدار m از تساوی $f^{-1}(m) = 2$ کدام است؟

- (۱) صفر
(۲) ۱
(۳) ۲
(۴) ۳

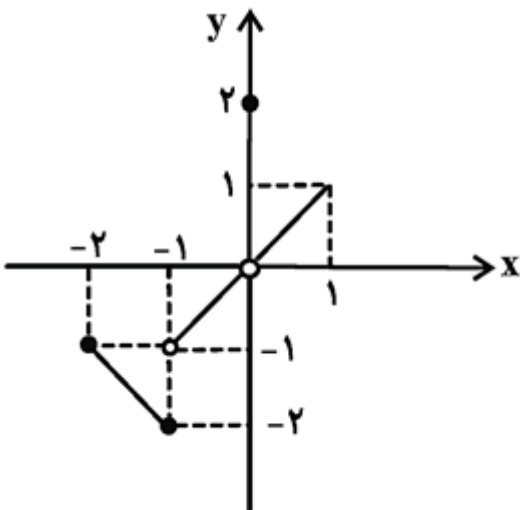
۵۳ اگر f تابعی یک به یک، $f(-2) = \frac{5}{3}$ و $g(x) = 2 - 3f(5x - 1)$ باشد، حاصل $g^{-1}(-3)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{5}$
(۲) $-\frac{3}{5}$
(۳) $\frac{1}{5}$
(۴) $-\frac{1}{5}$

۵۴ دو تابع $f = \{(1, 2), (2, 3), (3, 6), (4, 7)\}$ و $g(x) = x + \sqrt{x}$ مفروض‌اند. به ازای چند مقدار a ، $f^{-1}(g(3a)) = 3$ است؟

- (۱) صفر
(۲) ۱
(۳) ۲
(۴) ۳

۵۵ اگر $f^{-1}(x) = \frac{x+1}{1-2x}$ و نمودار تابع $y = g(x)$ به صورت زیر باشد، در این صورت به ازای چه مقداری از a ، $f(g^{-1}(a)) = 1$ است؟

- (۱) -۲
(۲) -۱
(۳) ۱
(۴) صفر

۵۶ اگر به ازای هر عدد حقیقی داشته باشیم: $(f \circ g)^{-1}(2x - 4) = \frac{x}{2}$ و $g(x) = 2x^3 + 1$ ، آنگاه نمودار وارون تابع $f(x)$ ، محور y ها را با چه عرضی قطع می‌کند؟

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۵۷ برد تابع $f(x) = 2^{x+1}$ را به بازه $[a, b]$ محدود کرده‌ایم تا برای تابع $g(x) = \sqrt{6 - 2x}$ ترکیب $g \circ f^{-1}$ تعریف شود. حداکثر مقدار $(b - a)$ کدام است؟

- (۱) ۳
(۲) ۶
(۳) ۸
(۴) ۱۶

۵۸ اگر $(f \circ g^{-1})(x) = \sqrt[3]{2x^5 + 1}$ باشد، حاصل $(g \circ f^{-1})(x)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{(x-1)^3}{2}$
(۲) $1 - f^{-1}(\sqrt[5]{x-1})$
(۳) $\sqrt[5]{\frac{x^3-1}{2}}$
(۴) $1 - g^{-1}(\sqrt[5]{x-1})$

۵۹ اگر $f(x) = x + 2$ و $g(x) = 2x^2 - 8x + 1$ باشند، آنگاه حاصل جمع ریشه‌های معادله $g \circ f^{-1}(x) = 0$ کدام است؟

- (۱) $\frac{-25}{2}$
(۲) $\frac{25}{2}$
(۳) ۸
(۴) -۸

۶۰ اگر $f = \{(0, -1), (1, 2), (-2, 3), (3, 1), (2, 5)\}$ و $g = \{(1, -3), (3, 2), (4, 1)\}$ باشد، آنگاه مجموع اعضای برد تابع $(g \circ f^{-1})^{-1}$ کدام است؟

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

گزینه ۲

۱

اگر در تابع وارون پذیر f داشته باشیم، $(a, b) \in f$ آنگاه $(b, a) \in f^{-1}$.

$$f = \{(1, 2), (-1, 3), (4, 4), (3, 5)\}$$

$$\Rightarrow D_f = \{1, -1, 4, 3\}$$

$$f^{-1} = \{(2, 1), (3, -1), (4, 4), (5, 3)\}$$

$$\Rightarrow D_{f^{-1}} = \{2, 3, 4, 5\}$$

$$D_{f \circ f^{-1}} = D_f \cap D_{f^{-1}} = \{1, -1, 4, 3\} \cap \{2, 3, 4, 5\} = \{3, 4\}$$

بنابراین تابع $f \circ f^{-1}$ شامل دو زوج مرتب است.

قلمچی ریاضی و فیزیک سوم آزمون شماره ۸ ۱۳۹۶

گزینه ۱

۲

$$f^{-1} \circ g(1) = f^{-1}(g(1)) = f^{-1}(\underbrace{3 \times 1 - 1}_2) = f^{-1}(2) \xrightarrow{(1,2) \in f} f^{-1}(2) = 1$$

نکته: وقتی $(a, b) \in f$ است، یعنی $f(a) = b$ یا معادلاً $f^{-1}(b) = a$ است.

گزینه دو علوم تجربی چهارم آزمون شماره ۳ ۱۳۹۴

گزینه ۴

۳

باتوجه به نمودار تابع $g(x) = -f(x - 1)$ داریم:

$$g(2) = 3 \Rightarrow -f(2 - 1) = 3 \Rightarrow f(1) = -3 \Rightarrow f^{-1}(-3) = 1$$

$$g(0) = 2 \Rightarrow -f(0 - 1) = 2 \Rightarrow f(-1) = -2 \Rightarrow f^{-1}(-2) = -1$$

$$g(-2) = 0 \Rightarrow -f(-2 - 1) = 0 \Rightarrow f(-3) = 0 \Rightarrow f^{-1}(0) = -3$$

$$g(-3) = -4 \Rightarrow -f(-3 - 1) = -4 \Rightarrow f(-4) = 4 \Rightarrow f^{-1}(4) = -4$$

بنابراین تساوی $f^{-1}(4) = 4$ درست نیست.

قلمچی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۶ ۱۳۹۷

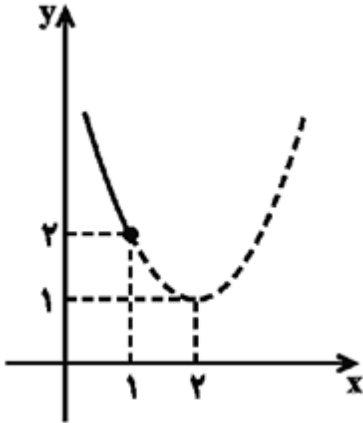
نکته: $f(\alpha) = \beta \Leftrightarrow f^{-1}(\beta) = \alpha$

$$\begin{aligned} f^{-1} \circ g(3) = -1 &\Rightarrow f^{-1}(g(3)) = -1 \xrightarrow{g(3)=3} f^{-1}(3) = -1 \Rightarrow f(-1) = 3 \Rightarrow (-1, 3) \in f \Rightarrow (a, b) = (-1, 3) \\ &\Rightarrow a = -1, b = 3 \Rightarrow g = \{(5, 1), (3, 3), (0, 6)\} \\ f \circ g^{-1}(6) &= f(g^{-1}(6)) = f(0) = -2 \end{aligned}$$

گزینه دو ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱۲ ۱۳۹۵

دامنه تابع وارون با برد تابع اصلی برابر است، پس برد تابع با ضابطه $y = x^2 - 4x + 5$ را با شرط $x \leq 1$ به دست می‌آوریم. برای این منظور، نمودار تابع را رسم می‌کنیم:

$$y = x^2 - 4x + 5 = (x^2 - 4x + 4) + 1 \Rightarrow y = (x - 2)^2 + 1$$

همان‌طور که در شکل دیده می‌شود، با شرط $x \leq 1$ ، برد تابع بازه $[2, +\infty)$ است که همان دامنه تابع وارون است.

قلمچی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۹ ۱۳۹۷

راه حل اول:

می دانیم:

$$D_f = R_{f^{-1}} \quad , \quad R_f = D_{f^{-1}}$$

بنابراین باتوجه به برد تابع f به راحتی می توان فهمید کدام عدد در دامنه f^{-1} وجود ندارد.

$$D_f : x \notin 1$$

$$y = \frac{2x+1}{x-1} = \frac{2x-2+3}{x-1} = \frac{2(x-1)+3}{x-1} \Rightarrow f(x) = 2 + \frac{3}{x-1}$$

باتوجه به اینکه $\frac{3}{x-1}$ همواره مخالف صفر است، بنابراین $f(x) \notin 2$ است؛ پس در دامنه تابع f^{-1} ، 2 وجود نخواهد داشت.

راه حل دوم:

ضابطه تابع وارون را به دست می آوریم:

$$y = \frac{2x+1}{x-1} \Rightarrow yx - y = 2x + 1 \Rightarrow yx - 2x = y + 1$$

$$x(y-2) = y+1 \Rightarrow x = \frac{y+1}{y-2} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x+1}{x-2} \Rightarrow x \notin 2$$

قلمچی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۸ ۱۳۹۸

اگر $(a, b) \in f$ ، آنگاه $(b, a) \in f^{-1}$ است، پس داریم:

$$x = 2 \Rightarrow f(2) = 2 - \sqrt{3-2} = 2 - 1 = 1 \\ \Rightarrow (2, 1) \in f \Rightarrow (1, 2) \in f^{-1}$$

قلمچی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۷ ۱۳۹۷

عدد ۳ ورودی f می باشد؛ بنابراین خروجی f^{-1} خواهد بود، پس:

$$f^{-1}(x) = 3 \Rightarrow \sqrt{x-2} + 1 = 3 \Rightarrow \sqrt{x-2} = 2 \Rightarrow x-2 = 4 \Rightarrow x = 6$$

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۳ تابستان ۱۳۹۸

وقتی $۲ < x < ۳$ باشد، $-۳ < -x < -۲$ است و داریم:

$$[x] = ۲, [-x] = -۳ \Rightarrow f(x) = -۳x + ۲$$

برای محاسبه $f^{-1}(-۵)$ باید $f(x)$ را مساوی -۵ قرار دهیم:

$$-۳x + ۲ = -۵ \Rightarrow ۳x = ۷ \Rightarrow x = \frac{۷}{۳} \Rightarrow f\left(\frac{۷}{۳}\right) = -۵ \Rightarrow f^{-1}(-۵) = \frac{۷}{۳}$$

توجه: اگر مقدار x بین ۲ و ۳ نمی‌شد باید "ناموجود" را انتخاب می‌کردیم.

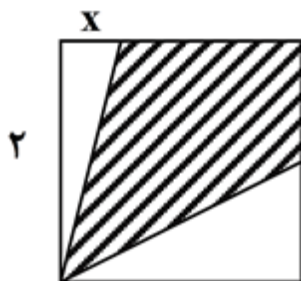
قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۳ ۱۳۹۸

نکته: مساحت مثلث قائم‌الزاویه با اضلاع قائمه a و b برابر با $\frac{1}{2}ab$ است.

نکته: اگر f تابعی وارون‌پذیر باشد، آنگاه:

$$f(\alpha) = \beta \Leftrightarrow f^{-1}(\beta) = \alpha$$

اگر مساحت دو ناحیه‌ای را که هاشور ندارد از مساحت مربع کم کنیم، مساحت ناحیه هاشورخورده به دست می‌آید.

$$f(x) = ۲^۲ - \frac{1}{۲} \times ۲ \times x - \frac{1}{۲} \times ۲ \times ۲x = ۴ - ۳x$$

با فرض $f^{-1}(۲) = \alpha$ داریم:

$$f(\alpha) = ۲ \Rightarrow ۴ - ۳\alpha = ۲ \Rightarrow ۳\alpha = ۲ \Rightarrow \alpha = \frac{۲}{۳}$$

گزینه دو ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱ ۱۳۹۷

اگر دو تابع f و f^{-1} وارون هم باشند، آنگاه:

$$(a, b) \in f \Leftrightarrow (b, a) \in f^{-1}$$

بنابراین:

$$f^{-1}(-5) = 4 \Rightarrow f(4) = -5$$

$$f(4) = 4^2 - 4A + 3 = -5 \Rightarrow A = 6$$

بنابراین $f(x) = x^2 - 6x + 3$. برای محاسبه $f^{-1}(-2)$ خواهیم داشت:

$$f^{-1}(-2) = a \Leftrightarrow -2 = f(a)$$

$$\Rightarrow -2 = a^2 - 6a + 3 \Rightarrow a^2 - 6a + 5 = 0$$

$$\Rightarrow (a-1)(a-5) = 0 \xrightarrow{x>3} a = 5 \Rightarrow f^{-1}(-2) = 5$$

قلمچی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۱۲ ۱۳۹۸

نقطه A قرنیۀ A' نسبت به خط $y = x$ است، پس اگر A' نقطه‌ای روی تابع $f^{-1}(x)$ باشد، نقطه متناظرش یعنی نقطه A روی تابع $f(x)$ است که جای طول و عرض آن عوض شده است؛ بنابراین:

$$f(x) = x^3 + x + 2 \xrightarrow{x=0} y = 2 \Rightarrow A(0, 2) \Rightarrow A'(2, 0)$$

$$AA' = \sqrt{(0-2)^2 + (2-0)^2} = 2\sqrt{2}$$

قلمچی علوم تجربی یازدهم آزمون شماره ۶ ۱۳۹۸

مختصات نقطه $A(b, 2)$ در معادله $2x + 5y = 8$ صدق می‌کند، پس:

$$2b + 10 = 8 \Rightarrow b = -1 \Rightarrow A(-1, 2)$$

$$A(-1, 2) \in f^{-1} \Rightarrow A'(2, -1) \in f$$

$$\Rightarrow f(2) = 8 + 6 + a = 14 + a = -1 \Rightarrow a = -15$$

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۲۰ ۱۳۹۸

نکته ۱: اگر f یک تابع یک‌به‌یک باشد، برای به دست آوردن نمودار تابع f^{-1} کافی است، قرینه f را نسبت به خط $y = x$ (نیمساز ربع اول و سوم) به دست آوریم.

نکته ۲: برای به دست آوردن ضابطه وارون یک تابع یک‌به‌یک مانند f ، در معادله $y = f(x)$ در صورت امکان x را بر حسب y حساب می‌کنیم، سپس با تبدیل y به x ، $f^{-1}(x)$ را به دست می‌آوریم.

مطابق نکته ۱، چون این دو خط نسبت به خط $y = x$ قرینه یکدیگر هستند، پس معکوس یکدیگرند؛ لذا به کمک نکته ۲، معکوس خط $3x - 4y = b$ را به دست می‌آوریم:

$$3x - 4y = b \Rightarrow 3x = b + 4y \Rightarrow x = \frac{b + 4y}{3} \xrightarrow{x \leftrightarrow y} y = \frac{b + 4x}{3} \Rightarrow y = \frac{4}{3}x + \frac{b}{3}$$

ازطرفی:

$$bx + ay = -16 \Rightarrow y = \frac{-bx - 16}{a} \Rightarrow y = -\frac{b}{a}x - \frac{16}{a}$$

از مقایسه دو معادله خط نتیجه می‌شود:

$$\begin{cases} \frac{4}{3} = -\frac{b}{a} \Rightarrow b = -\frac{4}{3}a & (1) \\ -\frac{16}{a} = \frac{b}{3} \Rightarrow ab = -48 & (2) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{جایگذاری (۱) در (۲)}} -\frac{4}{3}a^2 = -48 \Rightarrow a^2 = 36 \Rightarrow a = \pm 6 \xrightarrow{(1)} b = \pm 8$$

بنابراین:

$$b - a = \pm 14$$

نکته: اگر f تابعی وارون‌پذیر باشد و داشته باشیم $f(a) = b$ ، آنگاه: $f^{-1}(b) = a$
 نکته: فرم کلی تابع خطی به صورت $y = ax + b$ است.
 فرض کنیم ضابطه تابع به صورت $f(x) = ax + b$ باشد، در این صورت داریم:

$$\begin{cases} f(2) = 4 \Rightarrow 2a + b = 4 \\ f^{-1}(-5) = -1 \Rightarrow f(-1) = -5 \Rightarrow -a + b = -5 \Rightarrow a = 3, b = -2 \end{cases}$$

بنابراین ضابطه این تابع خطی به صورت $f(x) = 3x - 2$ است. برای به دست آوردن مقدار خواسته شده ابتدا مقدار $f(4)$ را به دست می‌آوریم:

$$f(4) = 3 \times 4 - 2 = 10 \Rightarrow f^{-1}(3 + f(4)) = f^{-1}(3 + 10) = f^{-1}(13)$$

راه حل اول:

اگر فرض کنیم $t = f^{-1}(13)$ ، می‌توان نتیجه گرفت $f(t) = 13$ ، بنابراین:

$$3t - 2 = 13 \Rightarrow 3t = 15 \Rightarrow t = 5$$

راه حل دوم:

نکته: برای به دست آوردن ضابطه تابع وارون یک تابع یک‌به‌یک مانند $f(x)$ ، در معادله $y = f(x)$ در صورت امکان x را برحسب y محاسبه می‌کنیم و سپس با تبدیل y به x ، ضابطه $f^{-1}(x)$ را به دست می‌آوریم.
 با استفاده از نکته، معکوس تابع خطی $f(x)$ را به دست می‌آوریم:

$$y = 3x - 2 \Rightarrow y + 2 = 3x \Rightarrow x = \frac{y + 2}{3} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x + 2}{3}$$

$$\Rightarrow f^{-1}(13) = \frac{13 + 2}{3} = 5$$

گزینه دو ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۵ ۱۳۹۷

معادله خط گذرنده از دو نقطه $(-1, 2)$ و $(1, 4)$ را می‌نویسیم.

$$m = \frac{4 - 2}{1 + 1} = 1, y - 2 = 1(x + 1) \Rightarrow y = x + 3 \Rightarrow f(x) = x + 3$$

ضابطه f^{-1} را به دست می‌آوریم:

$$y = x + 3 \Rightarrow x = y - 3 \Rightarrow f^{-1}(x) = x - 3$$

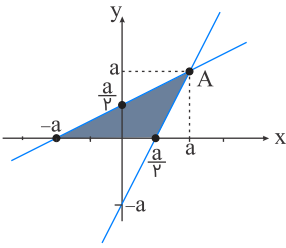
دامنه f^{-1} همان برد f است.

$$D_{f^{-1}} = R_f = [f(-1), f(3)] = [2, 6]$$

$$D_g = D_{f+f^{-1}} = D_f \cap D_{f^{-1}} = [-1, 3] \cap [2, 6] = [2, 3]$$

$$g(x) = (x + 3) + (x - 3) = 2x$$

ابتدا نقطه تقاطع دو تابع f و f^{-1} را می‌یابیم:

$$y = f(x) = 2x - a \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x + a}{2}$$

$$2x - a = \frac{x + a}{2} \Rightarrow x = a \Rightarrow y = a \Rightarrow A(a, a)$$

$$S = \frac{\frac{3a}{2} \times a}{2} = 27 \Rightarrow a^2 = 36 \Rightarrow a = 6$$

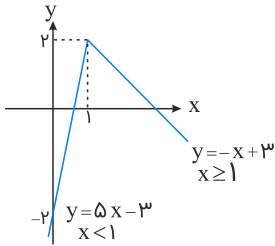
$$f(x) = 2x - 6$$

$$2x - 6 = 0 \Rightarrow x = 3$$

بنابراین نمودار تابع $f(x)$ محور طول‌ها را در $x = 3$ قطع می‌کند.

تعیین علامت عبارت داخل قدر مطلق، نمودار این تابع را رسم می‌کنیم:

$$y = \begin{cases} 2x - 3x + 3 = -x + 3 & ; x \geq 1 \\ 2x + 3x - 3 = 5x - 3 & ; x < 1 \end{cases}$$

پس تابع در بازه $(-\infty, 1]$ صعودی است و داریم:

$$y = 5x - 3 \xrightarrow{\text{وارون}} x = 5y - 3 \Rightarrow y = \frac{x + 3}{5}$$

که باتوجه به برد تابع اولیه در این بازه، دامنه تابع معکوس $x \leq 2$ است.

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۷ ۱۳۹۸

ابتدا تابع را ساده می‌کنیم:

$$f(x) = x - \sqrt{x^2 - 2x + 1} = x - \sqrt{(x-1)^2} = x - |x-1|$$

$$\Rightarrow y = \begin{cases} x - x + 1 = 1 & ; x > 1 \\ x + x - 1 = 2x - 1 & ; x \leq 1 \end{cases}$$

تابع به ازای $x > 1$ یک تابع ثابت و در نتیجه معکوس ناپذیر است. بنابراین معکوس تابع را به ازای $x \leq 1$ محاسبه می‌کنیم:

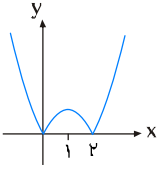
$$f^{-1} \text{ دامنه } = f \text{ برد} : x \leq 1 \Rightarrow 2x \leq 2 \Rightarrow 2x - 1 \leq 1$$

$$\Rightarrow f^{-1} \text{ دامنه} = \{x | x \leq 1\}$$

$$y = 2x - 1 \Rightarrow y + 1 = 2x \Rightarrow x = \frac{y + 1}{2}$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x + 1}{2} ; x \leq 1$$

قلمچی علوم تجربی چهارم آزمون شماره ۱۷ ۱۳۹۷

مطابق شکل این تابع در $[2, +\infty)$ صعودی است (البته در $(0, 1)$ هم صعودی است ولی بزرگترین بازه نیست).

$$\begin{aligned} x > 2 : y = x^2 - 2x &\Rightarrow y = x^2 - 2x + 1 - 1 \\ &= (x - 1)^2 - 1 \Rightarrow y + 1 = (x - 1)^2 \Rightarrow \sqrt{y + 1} = x - 1 \Rightarrow f^{-1}(x) = 1 + \sqrt{x + 1} \\ \text{از طرفی } \sqrt{y + 1} = x - 1 &\xrightarrow{x \geq 2} \sqrt{y + 1} \geq 1 \Rightarrow y \geq 0 \end{aligned}$$

قلمچی ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱۵ ۱۳۹۷

گزینه ۴

۲۱

$$y = \begin{cases} x & ; x < 0 \\ 3x & ; x \geq 0 \end{cases} \Rightarrow \text{تابع وارون : } y = \begin{cases} x & ; x < 0 \\ \frac{1}{3}x & ; x \geq 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{تابع وارون : } y = \frac{2x - |x|}{3}$$

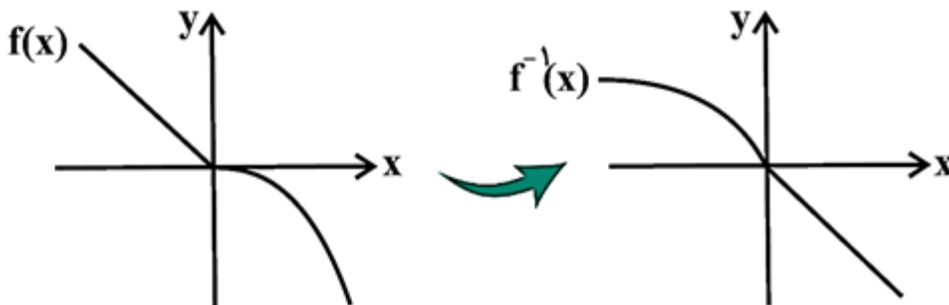
قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۲ ۱۳۹۸

گزینه ۴

۲۲

نمودار f و f^{-1} نسبت به خط $y = x$ متقارن هستند.

$$f(x) = \begin{cases} -x^2 & ; x \geq 0 \\ |x| & ; x < 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -x^2 & ; x \geq 0 \\ -x & ; x < 0 \end{cases}$$

قلمچی ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۹ ۱۳۹۷

برای یافتن وارون تابع f باید x را برحسب y به دست آوریم:

$$x^2 - 6x + 3 = y \xrightarrow{+6} x^2 - 6x + 9 = y + 6 \\ \Rightarrow (x - 3)^2 = y + 6 \Rightarrow x - 3 = \pm\sqrt{y + 6}$$

باتوجه به دامنه داده شده، x منفی است، پس $x - 3 = -\sqrt{y + 6}$ نیز منفی است؛ پس در عبارت بالا فقط علامت منفی پشت رادیکال مورد قبول است:

$$x - 3 = -\sqrt{y + 6} \Rightarrow x = 3 - \sqrt{y + 6} \quad (*)$$

چون طبق دامنه محدود شده داریم $x < 0$ ، پس:

$$3 - \sqrt{y + 6} < 0 \Rightarrow 3 < \sqrt{y + 6} \Rightarrow 9 < y + 6 \Rightarrow y > 3 \quad (**)$$

روابط $(*)$ و $(**)$ ضابطه و دامنه وارون تابع f را مشخص می‌کنند:

$$f^{-1}(x) = 3 - \sqrt{x + 6} ; x > 3$$

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۳ ۱۳۹۸

$$f(x) = y = x + \sqrt{x} = \left(\sqrt{x} + \frac{1}{2}\right)^2 - \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{4y + 1}{4} = \left(\sqrt{x} + \frac{1}{2}\right)^2$$

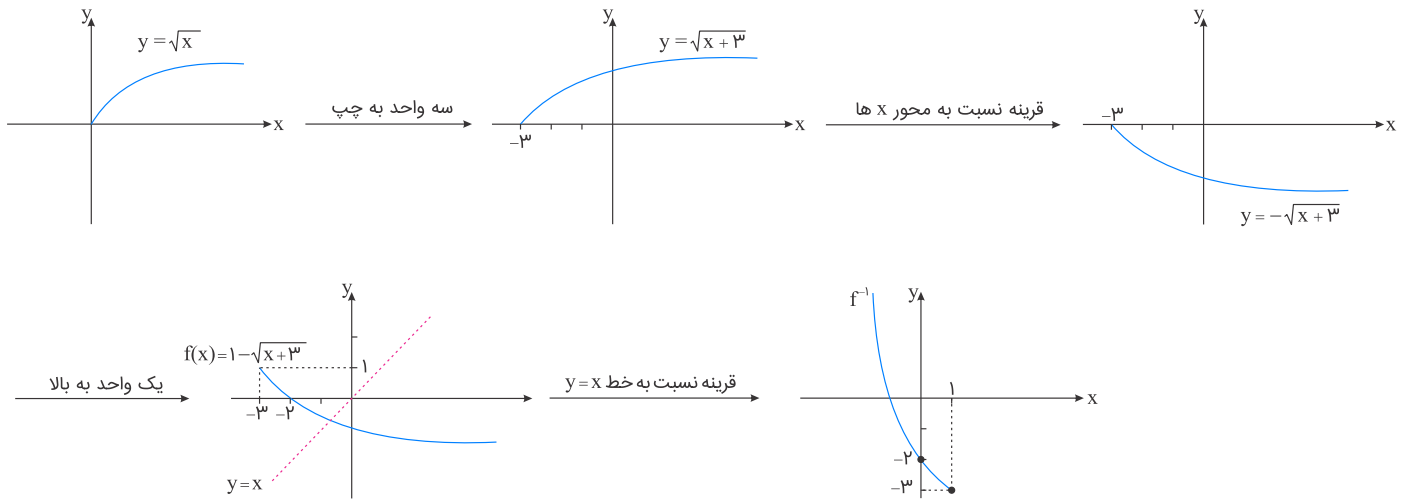
$$\Rightarrow \sqrt{x} + \frac{1}{2} = \frac{\sqrt{4y + 1}}{2} \Rightarrow x = \left(\frac{\sqrt{4y + 1} - 1}{2}\right)^2$$

$$\xrightarrow{\text{جای } x \text{ و } y \text{ را عوض می‌کنیم}} y = \left(\frac{\sqrt{4x + 1} - 1}{2}\right)^2 = f^{-1}(x)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ b = 2 \end{cases} \Rightarrow \frac{a}{b} = 2$$

قلمچی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۶ ۱۳۹۷

نمودار تابع $f(x) = 1 - \sqrt{x+3}$ را با استفاده از انتقال نمودار تابع $y = \sqrt{x}$ رسم می‌کنیم و سپس نمودار را نسبت به خط $y = x$ قرینه می‌کنیم تا نمودار تابع f^{-1} به دست آید:

پس f^{-1} از ناحیه اول عبور نمی‌کند.

قلمچی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۱۲ ۱۳۹۸

ابتدا معکوس تابع $y = \frac{1}{x}(x - \frac{1}{x})$ را می‌یابیم.

$$y = \frac{1}{x}\left(x - \frac{1}{x}\right) \Rightarrow xy = x - \frac{1}{x} \Rightarrow x^2y - 1 = 0$$

$$\xrightarrow[\text{درجه ۲}]{\text{حل معادله}} x = \frac{2y \pm \sqrt{4y^2 + 4}}{2} = y \pm \sqrt{y^2 + 1}$$

$$\xrightarrow{\text{چون } x > 0} x = \sqrt{y^2 + 1} + y$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = \sqrt{x^2 + 1} + x \Rightarrow \begin{cases} f^{-1}\left(\frac{1}{x}\right) = \frac{1}{x} + \sqrt{\frac{1}{x^2} + 1} \\ f^{-1}\left(\frac{-1}{x}\right) = \frac{-1}{x} + \sqrt{\frac{1}{x^2} + 1} \end{cases}$$

$$\Rightarrow f^{-1}\left(\frac{1}{x}\right) - f^{-1}\left(\frac{-1}{x}\right) = \frac{2}{x}$$

قلمچی ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۹ ۱۳۹۶

در تابع وارون می‌دانیم که:

$$f(a) = b \Leftrightarrow f^{-1}(b) = a$$

در این مسئله f و g وارون یکدیگرند. با انتخاب دو عدد مناسب داریم:

$$f(0) = 1 \Leftrightarrow f^{-1}(1) = 0 \Rightarrow g(1) = 0 \Rightarrow \frac{1+b}{2} = 0 \Rightarrow b = -1$$

$$g(2) = \frac{2 + (-1)}{2 \times 2} = \frac{1}{4} \Rightarrow f\left(\frac{1}{4}\right) = 2 \Rightarrow \frac{1}{4}a + \sqrt{\frac{9}{16} + 1} = 2 \Rightarrow \frac{1}{4}a + \frac{5}{4} = 2$$

$$\Rightarrow \frac{1}{4}a = \frac{3}{4} \Rightarrow a = 3 \Rightarrow a + b = 2$$

قلمچی علوم تجربی چهارم آزمون شماره ۵ ۱۳۹۷

$$D_f = [2, +\infty)$$

$$\sqrt{x-2} \geq 0 \Rightarrow 1 + \sqrt{x-2} \geq 1 \Rightarrow \sqrt[3]{1 + \sqrt{x-2}} \geq \sqrt[3]{1} = 1 \Rightarrow R_f = [1, +\infty)$$

$$y = f(x) = \sqrt[3]{1 + \sqrt{x-2}} \Rightarrow y^3 = 1 + \sqrt{x-2}$$

$$\Rightarrow (y^3 - 1)^2 = x - 2 \Rightarrow y^6 - 2y^3 + 1 = x - 2$$

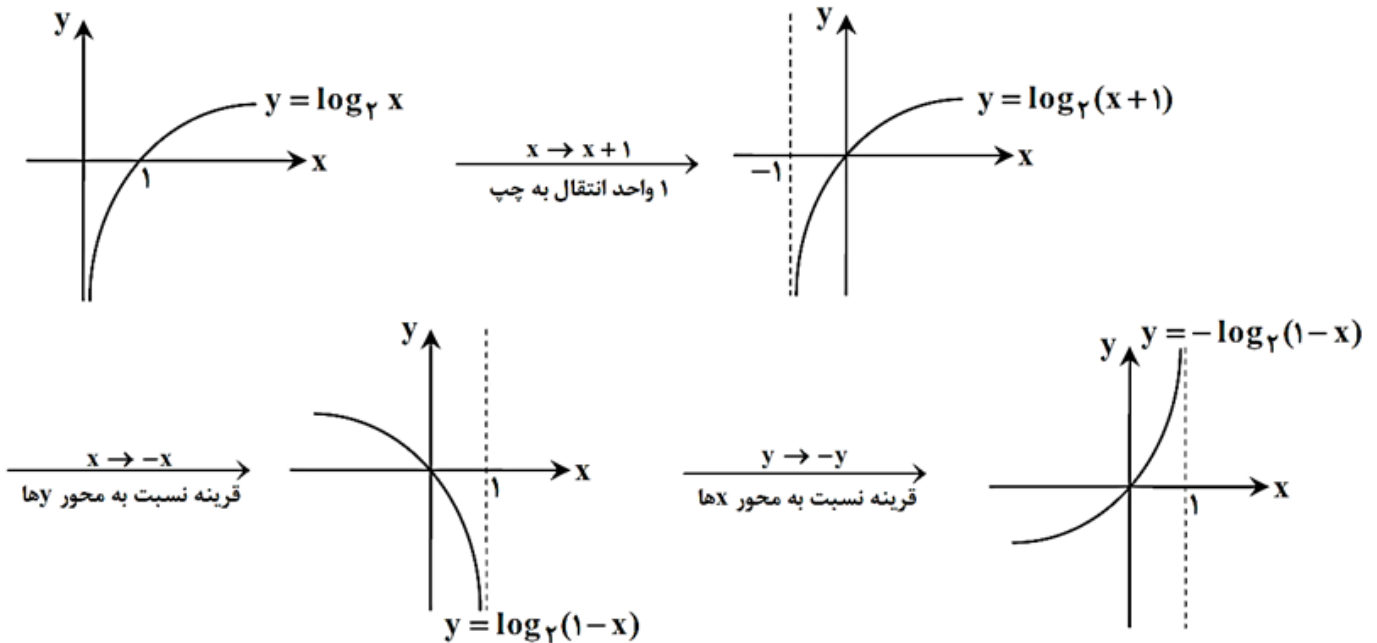
$$\Rightarrow x = y^6 - 2y^3 + 3 \Rightarrow f^{-1}(x) = x^{\frac{1}{6}} - 2x^{\frac{1}{3}} + 3 \Rightarrow D_{f^{-1}} = R_f = [1, +\infty)$$

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۱۹ ۱۳۹۸

ابتدا ضابطه $f^{-1}(x)$ را به دست می آوریم.

$$y = 1 - 2^{-x} \Rightarrow 2^{-x} = 1 - y \Rightarrow -x = \log_2^{(1-y)}$$

$$\Rightarrow x = -\log_2^{(1-y)} \Rightarrow f^{-1}(x) = -\log_2^{(1-x)}$$

گزینه دو ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۴ ۱۳۹۷

نکته: اگر f تابعی صعودی باشد، داریم: $x_1 \geq x_2 \Rightarrow f(x_1) \geq f(x_2)$

نکته: اگر $a \in D_{f^{-1}}$ ، آنگاه: $f(f^{-1}(a)) = a$

باید عبارت زیر رادیکال نامنفی باشد:

$$f^{-1}(3x - 2) \geq 0 \xrightarrow{f \text{ صعودی}} f(f^{-1}(3x - 2)) \geq f(0) \Rightarrow 3x - 2 \geq 4 \Rightarrow 3x \geq 6 \Rightarrow x \geq 2$$

گزینه دو ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۹ ۱۳۹۶

چون $f(x)$ یک خط است و هر خطی یک به یک است، بنابراین معکوس پذیر نیز هست، پس داریم:

$$y = f(x) = 3 - 2x \Rightarrow y - 3 = -2x \Rightarrow x = \frac{3 - y}{2} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{3 - x}{2}$$

در نتیجه داریم:

$$f^{-1}(2x^2 + 3) - x = \frac{3 - (2x^2 + 3)}{2} - x = \frac{-2x^2 - 2x}{2}$$

دامنه تابع داده شده برابر است با:

$$f^{-1}(2x^2 + 3) - x \geq 0 \Rightarrow \frac{-2x^2 - 2x}{2} \geq 0 \Rightarrow -2x^2 - 2x \geq 0 \Rightarrow 2x^2 + 2x \leq 0$$

$$\begin{array}{c|cccc} x & & -1 & 0 & \\ \hline 2x^2 + 2x & + & 0 & - & 0 & + \\ \hline \end{array} \Rightarrow -1 \leq x \leq 0$$

گزینه دو ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۲ ۱۳۹۵

برای اینکه تابع $y = (f - f^{-1})(x)$ بالای محور x ها قرار بگیرد، باید:

$$(f - f^{-1})(x) > 0 \Rightarrow f(x) - f^{-1}(x) > 0 \Rightarrow f(x) > f^{-1}(x)$$

در بازه ای نمودار f بالاتر از نمودار تابع f^{-1} قرار دارد که نمودار f بالای خط $y = x$ باشد در نتیجه برای حل نامعادله فوق، کافی است نامعادله $f(x) > x$ را حل کنیم:

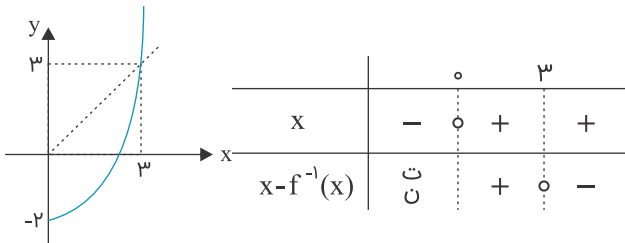
$$f(x) > x \Rightarrow x^3 + x + 1 > x \Rightarrow x^3 > -1 \Rightarrow x > -1$$

قلمچی ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱۵ ۱۳۹۶

نمودار $f^{-1}(x)$ را رسم می کنیم:

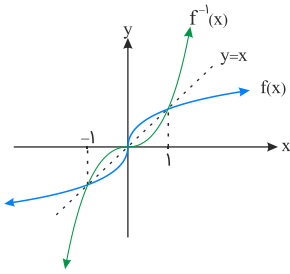
جدول تعیین علامت را رسم می کنیم (ت.ن: تعریف نشده):

در بازه $[0, 3]$ زیر رادیکال نامنفی بوده و مخرج کسر نیز صفر نمی شود؛ بنابراین این بازه دامنه تابع است.

قلمچی ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱۲ ۱۳۹۷

ابتدا نمودار f^{-1} را رسم می‌کنیم:
نمودار را در چهار بازه زیر بررسی می‌کنیم:

بازه	$x < -1$	$x = -1$	$-1 < x < 0$	$x = 0$	$0 < x < 1$	$x = 1$	$x > 1$
رابطه	$(-\infty, -1)$	$(-1, 0)$	$(0, 1)$	$(1, +\infty)$			
$f(x) - f^{-1}(x)$	+	○	-	○	+	○	-
$x^2 - 1$	+	○	-	○	-	○	+
$\frac{f(x) - f^{-1}(x)}{x^2 - 1}$	+	+	○	-	-	-	-
	تعریف نشده		تعریف نشده				

می‌دانیم که زیر رادیکال همواره باید نامنفی باشد؛ بنابراین

به صورت $y = \sqrt{\frac{f(x) - f^{-1}(x)}{x^2 - 1}}$ تابع دامنه $(-\infty, 0] - \{-1\}$ است.

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۳ ۱۳۹۸

چون $f(f(x)) = x$ است، پس $f^{-1}(x) = f(x)$.
در تابع هموگرافیک $f(x) = \frac{ax+b}{cx+d}$ ، اگر $a = -d$ باشد، آنگاه $f^{-1}(x) = f(x)$ ، پس در اینجا $k = -2$ است:

$$f(x) = \frac{2x + 5}{x - 2}$$

$$f(k) = f(-2) = \frac{-4 + 5}{-2 - 2} = -\frac{1}{4}$$

قلمچی ریاضی و فیزیک سوم آزمون شماره ۸ ۱۳۹۶

$$y = \frac{2x}{a} - b \Rightarrow ay = 2x - ab \Rightarrow x = \frac{ay}{2} + \frac{ab}{2} \Rightarrow y^{-1} = \frac{ax}{2} + \frac{ab}{2}$$

برای اینکه دو نمودار بر هم منطبق باشند، داریم:

$$y^{-1} = y \Rightarrow \frac{ax}{2} + \frac{ab}{2} = \frac{2x}{a} - b$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{a}{2} = \frac{2}{a} \\ \frac{ab}{2} = -b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ a = -2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b \text{ هر مقدار می‌تواند باشد} \\ b = 0 \end{cases} \quad \begin{cases} a = -2 \\ a = 2 \end{cases}$$

بنابراین $(2, 5)$ جواب سؤال است.

قلمچی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۸ ۱۳۹۸

وارون هر تابع خطی، یک تابع خطی است. وارون f را حساب می‌کنیم:

$$y = ax + 2 \Rightarrow x = \frac{y - 2}{a} \xrightarrow{\text{عوض کردن } x \text{ و } y} y = \frac{x - 2}{a} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{1}{a}x - \frac{2}{a}$$

اگر f و f^{-1} در بیش از یک نقطه برخورد داشته باشند، چون هر دو توابعی خطی هستند، باید بر هم منطبق باشند؛ بنابراین داریم:

$$f(x) = f^{-1}(x) \Rightarrow ax + 2 = \frac{1}{a}x - \frac{2}{a} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{a} \\ 2 = -\frac{2}{a} \end{cases} \Rightarrow a = -1$$

پس ضابطه f و f^{-1} به صورت $f(x) = f^{-1}(x) = -x + 2$ درمی‌آید.

$$\Rightarrow f^{-1}(3) = -3 + 2 = -1$$

قلمچی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۷ ۱۳۹۸

چون تابع، معکوس خود را در نقطه‌ای به طول ۳ قطع کرده است، بنابراین $(3, 3)$ نقطه مشترک دو تابع f و f^{-1} است:

$$\begin{cases} (1, 2) \in f \Rightarrow (2, 1) \in f^{-1} \\ (3, 3) \in f^{-1} \end{cases}$$

در نتیجه معادله تابع خطی f^{-1} برابر است با:

$$y - 1 = \frac{3 - 1}{3 - 2}(x - 2) \Rightarrow y = 2x - 3 \Rightarrow f^{-1}(x) = 2x - 3$$

برای یافتن نقطه تلاقی f^{-1} با محور x ها معادله $f^{-1}(x) = 0$ را حل می‌کنیم:

$$2x - 3 = 0 \Rightarrow x = \frac{3}{2}$$

قلمچی علوم تجربی یازدهم آزمون شماره ۷ ۱۳۹۷

چون نمودارهای دو تابع f و f^{-1} غیرمقاطع‌اند، الزاماً نمودار تابع خطی f موازی نیمساز ناحیه اول است، پس $f(x) = x + b$ است.

$$f(2) = 5 \Rightarrow 2 + b = 5 \Rightarrow b = 3$$

پس $f(x) = x + 3$ در نتیجه $f(4) = 7$ است.

آزمایشی سنجش علوم تجربی چهارم مرحله دوم ۱۳۹۳

برای یافتن نقطه برخورد $f(x)$ با $f^{-1}(x)$ کافی است نقطه برخورد نمودار $f(x)$ را با خط $y = x$ به دست بیاوریم:

$$f(x) = x \Rightarrow \sqrt{x+a} = x$$

$$\xrightarrow[\text{به توان } ۲]{x \geq 0} x+a = x^2 \Rightarrow x^2 - x - a = 0$$

باتوجه به اینکه $x \geq 0$ ، معادله اخیر باید دو ریشه نامنفی داشته باشد؛ بنابراین:

$$\text{الف) } \Delta > 0 \Rightarrow 1+4a > 0 \Rightarrow a > -\frac{1}{4} \quad (*)$$

$$\text{ب) } x_1, x_2 = \frac{1 \pm \sqrt{1+4a}}{2} \geq 0 \Rightarrow 1 - \sqrt{1+4a} \geq 0 \Rightarrow \sqrt{1+4a} \leq 1 \Rightarrow 4a \leq 0 \Rightarrow a \leq 0 \quad (**)$$

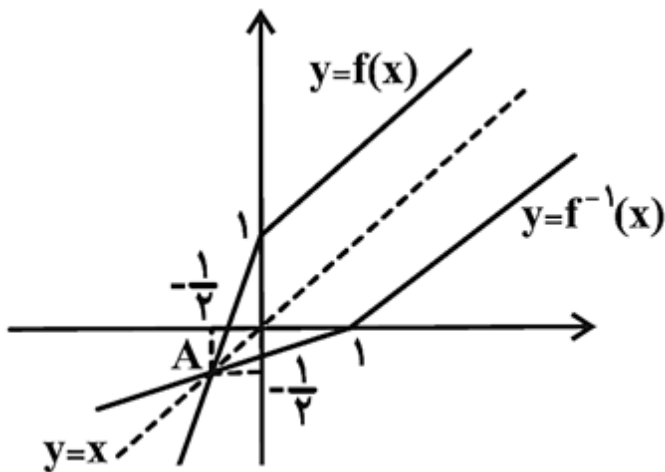
از (*) و (***) نتیجه می‌گیریم:

$$-\frac{1}{4} < a \leq 0$$

گزینه دو ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱۳۹۷

تابع را دوضابطه‌ای کرده و رسم می‌کنیم:

$$f(x) = 2x - |x| + 1 = \begin{cases} x+1 & ; x \geq 0 \\ 3x+1 & ; x < 0 \end{cases}$$

نمودار تابع f را نسبت به نیمساز ناحیه‌های اول و سوم ($y = x$) قرینه می‌کنیم. باتوجه به شکل مشخص است که محل برخورد دو نمودار روی خط $y = x$ است و دارای طول منفی است؛ بنابراین:

$$x < 0 : 3x+1 = x \Rightarrow 2x = -1 \Rightarrow x = -\frac{1}{2} \Rightarrow y = -\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow A\left(-\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}\right) \Rightarrow a+b = -\frac{1}{2} + \left(-\frac{1}{2}\right) = -1$$

ابتدا ضابطه تابع وارون را به دست می‌آوریم:

$$y = \frac{2x + 4}{x - 1} \Rightarrow xy - y = 2x + 4 \Rightarrow x = \frac{y + 4}{y - 2} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x + 4}{x - 2}$$

حال دو ضابطه را برابر با هم قرار می‌دهیم:

$$f^{-1}(x) = f(x) \Rightarrow \frac{x + 4}{x - 2} = \frac{2x + 4}{x - 1} \Rightarrow x^2 + 3x - 4 = 2x^2 - 8$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x - 4 = 0 \Rightarrow x = \frac{3 \pm \sqrt{9 + 16}}{2} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 4 \\ x_2 = -1 \end{cases}$$

مجموع طول نقاط برخورد برابر با $3 = 4 + (-1)$ است.

قلمچی ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱۵ ۱۳۹۷

ابتدا توجه کنید که:

$$y = \sqrt[3]{4 - x^3} \Rightarrow y^3 = 4 - x^3 \Rightarrow x^3 = 4 - y^3 \Rightarrow x = \sqrt[3]{4 - y^3}$$

بنابراین $f^{-1}(x) = \sqrt[3]{4 - x^3}$ و در نتیجه $f^{-1}(x) = f(x)$ ، بنابراین نمودار توابع f و f^{-1} بر هم منطبق هستند. در نتیجه مجموعه طول نقاط مشترک این نمودارها نامتناهی است.

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۸ ۱۳۹۸

ابتدا ضابطه وارون تابع f را به دست می‌آوریم:

$$y = \frac{2x - 1}{x + 2} \Rightarrow yx + 2y = 2x - 1 \Rightarrow x(y - 2) = -2y - 1$$

$$\Rightarrow x = \frac{2y + 1}{2 - y} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{2x + 1}{2 - x}$$

بنابراین باید تعداد نقاط تلاقی نمودار تابع $y = \frac{2x + 1}{2 - x}$ و خط $y = 3x$ را معین کنیم که برابر با تعداد جوابهای معادله $\frac{2x + 1}{2 - x} = 3x$ است، پس:

$$2x + 1 = 6x - 3x^2 \Rightarrow 3x^2 - 4x + 1 = 0$$

مجموع ضرایب معادله بالا برابر با صفر است؛ پس $x = 1$ و $x = \frac{1}{3}$ جوابهای آن هستند.

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۵ ۱۳۹۸

اگر وارون تابع با محور طول‌ها در نقطه‌ای مانند $(\alpha, 0)$ برخورد کند، این نقطه بر روی $f(x)$ به شکل $(0, \alpha)$ است؛ پس داریم:

$$f(0) = 5 \Rightarrow \alpha = 5$$

ولی چون دامنه f بازه $[1, +\infty)$ است، بنابراین $0 \notin D_f$ و لذا چنین نقطه‌ای وجود ندارد.

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۴ ۱۳۹۸

ابتدا ضابطه وارون تابع داده‌شده را حساب می‌کنیم:

$$y = \frac{2x-1}{x-2} \Rightarrow xy - 2y - 2x + 1 = 0 \Rightarrow x(y-2) = 2y-1 \Rightarrow x = \frac{2y-1}{y-2}$$

حالا جای x و y را عوض می‌کنیم: $y = \frac{2x-1}{x-2}$

پس ضابطه وارون تابع داده‌شده به صورت $y = \frac{2x-1}{x-2}$ درمی‌آید (بد نیست بدانید در توابع به فرم $y = \frac{ax+b}{cx+d}$ اگر $a = -d$ باشد، وارون تابع با تابع اولیه برابر است)

حالا ضابطه به دست آمده را با خط $y = -x$ قطع می‌دهیم:

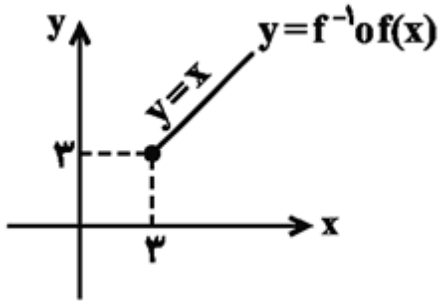
$$\frac{2x-1}{x-2} = -x \Rightarrow -x^2 + 2x = 2x-1 \Rightarrow x = \pm 1 \Rightarrow \begin{cases} A(1, -1) \\ B(-1, 1) \end{cases}$$

پس:

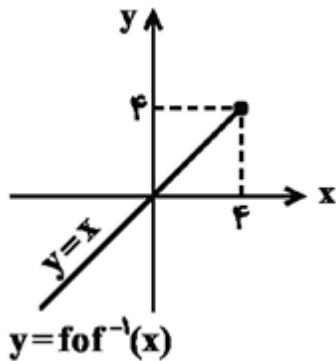
$$AB = \sqrt{(1+1)^2 + (-1-1)^2} = 2\sqrt{2}$$

قلمچی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۶ ۱۳۹۸

می‌دانیم $y = f^{-1} \circ f(x)$ تابعی همانی روی دامنه f است، پس نمودار $y = f^{-1} \circ f(x)$ به شکل زیر است: ($D_f = [3, +\infty)$)

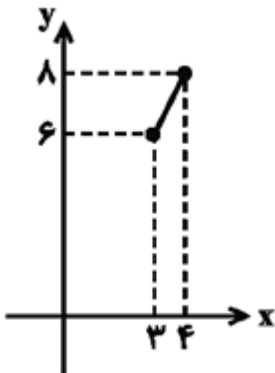
از سوی دیگر $y = f \circ f^{-1}(x)$ تابع همانی روی برد f (دامنه f^{-1}) است، پس نمودار $y = f \circ f^{-1}(x)$ به شکل زیر است: ($R_f = (-\infty, 4]$)

دامنه $g(x)$ اشتراک دامنه‌های $f^{-1} \circ f(x)$ و $f \circ f^{-1}(x)$ است؛ یعنی: $D_g = [3, 4]$ و ضابطه $g(x)$ نیز جمع ضابطه‌های $f \circ f^{-1}(x) = x$ و $f^{-1} \circ f(x) = x$ بنابراین:

$$g(x) = 2x \quad ; \quad 3 \leq x \leq 4$$

پس نمودار $y = g(x)$ به شکل زیر است:

بنابراین طول نمودار تابع $g(x)$ برابر است با:

$$d = \sqrt{(3-4)^2 + (6-8)^2} = \sqrt{5}$$

نکته: $f^{-1}(f(x)) = x, x \in D_f = R_{f^{-1}}, f(f^{-1}(x)) = x, x \in D_{f^{-1}} = R_f$

$$D_f = [1, +\infty), R_f = [3, +\infty)$$

$$y = 2f(f^{-1}(x)) = 2x, x \in [3, +\infty)$$

بنابراین کافی است نمودار تابع $y = 2x$ را با شرط $x \geq 3$ رسم کنیم که به گزینه ۳ می‌رسیم.

گزینه دو علوم تجربی چهارم آزمون شماره ۳ ۱۳۹۵

$f^{-1}(x) = x + a$ بنا بر این $f^{-1}(x) = x + f(4) + 6$ است؛ یعنی:

$$x + a = x + f(4) + 6 \Rightarrow f(4) = a - 6 \quad (1)$$

$$f^{-1}(x) = x + a \Rightarrow y = x + a \Rightarrow x = y - a \Rightarrow f(x) = x - a$$

$$\Rightarrow f(4) = 4 - a \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow a - 6 = 4 - a \Rightarrow a = 5$$

$$f(4) = 5 - 6 = -1$$

قلمچی ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۹ ۱۳۹۵

$$(g \circ f)^{-1}(2x - 1) = x \Rightarrow f^{-1}(g^{-1}(2x - 1)) = x$$

$$\xrightarrow{x=2} f^{-1}(g^{-1}(3)) = 2 \Rightarrow g^{-1}(3) = f(2) = 2^3 + 2 = 10$$

قلمچی ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱۲ ۱۳۹۵

$$y = 2f^{-1}(x - 1) + 3 \xrightarrow{(3,7)} 7 = 2f^{-1}(2) + 3$$

$$\Rightarrow f^{-1}(2) = 2 \Rightarrow f(2) = 2$$

یعنی نقطه $(1, 2)$ روی نمودار $f(x + 1)$ قرار دارد. چون f^{-1} وجود دارد، f یک به یک است؛ بنابراین $f(x + 1)$ نیز یک به یک است و هیچ نقطه دیگری با عرض ۲ ندارد. در نتیجه $(3, 2)$ قطعاً روی نمودار $y = f(x + 1)$ قرار ندارد.

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۳ ۱۳۹۸

تابع f را به صورت $f(x) = ax + b$ در نظر می‌گیریم؛ بنابراین داریم:

$$f(a(2x) + b) = a(\lambda x - 1) + b - 5 \Rightarrow a + 3b = -5 \quad (1)$$

$$f^{-1}(3) = 5 \Rightarrow f(5) = 3 \Rightarrow 5a + b = 3 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} a = 1, b = -2 \Rightarrow f(x) = x - 2$$

$$\xrightarrow{f(2)=m} m = 2 - 2 = 0$$

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۲ ۱۳۹۸

$$g^{-1}(-3) = a \Rightarrow g(a) = -3 \Rightarrow 2 - 3f(5a - 1) = -3$$

$$\Rightarrow f(5a - 1) = \frac{5}{3} \Rightarrow 5a - 1 = -2 \Rightarrow a = -\frac{1}{5}$$

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۵ ۱۳۹۸

$$f^{-1}(g(3a)) = 3 \Rightarrow f(3) = g(3a) \Rightarrow 6 = 3a + \sqrt{3a}$$

$$\Rightarrow 6 - 3a = \sqrt{3a} \xrightarrow{\substack{6-3a \geq 0 \\ \text{به توان } 2}} 36 + 9a^2 - 36a = 3a$$

$$\Rightarrow 3a^2 - 13a + 12 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ a = \frac{4}{3} \end{cases} \quad (\text{غ.ق.ق.} , 0 \leq a \leq 2)$$

قلمچی ریاضی و فیزیک دوازدهم آزمون شماره ۸ ۱۳۹۸

$$f^{-1}(x) = \frac{x+1}{1-2x} \Rightarrow f^{-1}(1) = \frac{2}{-1} = -2 \Rightarrow (1, -2) \in f^{-1}$$

بنابراین نتیجه می‌گیریم $f(-2) = 1$ است. چون $f(g^{-1}(a)) = 1$ است، در نتیجه $g^{-1}(a) = -2$ بوده و از آنجا $a = g(-2)$ می‌شود و باتوجه به نمودار $a = -1$ است.

قلمچی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۷ ۱۳۹۷

$$(f \circ g)^{-1} = g^{-1} \circ f^{-1}$$

$$(f \circ g)^{-1}(2x - 4) = \frac{x}{2} \Rightarrow (g^{-1} \circ f^{-1})(2x - 4) = \frac{x}{2}$$

$$\Rightarrow g^{-1}(f^{-1}(2x - 4)) = \frac{x}{2} \quad (*)$$

محل برخورد نمودار وارون تابع $f(x)$ با محور y ها، همان $f^{-1}(0)$ است؛ پس کافی است در رابطه $(*)$ ، x را ۲ قرار دهیم:

$$\xrightarrow{x=2} g^{-1}(f^{-1}(2(2) - 4)) = \frac{2}{2} \Rightarrow g^{-1}(f^{-1}(0)) = 1 \xrightarrow{f^{-1}(0)=\alpha} g^{-1}(\alpha) = 1$$

$$\Rightarrow \alpha = g(1) \xrightarrow{g(x)=2x^2+1} \alpha = 2(1)^2 + 1 = 2 + 1 = 3 \xrightarrow{\alpha=f^{-1}(0)} f^{-1}(0) = 3$$

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۴ ۱۳۹۸

ابتدا معکوس تابع $f(x) = 2^{x+1}$ را می‌یابیم:

$$f(x) = 2^{x+1} \Rightarrow y = 2^{x+1} \Rightarrow \log_2^y = \log_2^{2^{x+1}}$$

$$\Rightarrow \log_2^y = x + 1 \Rightarrow x = \log_2^y - 1 = \log_2^y - \log_2^2 = \log_2^{\frac{y}{2}}$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = \log_2^{\frac{x}{2}}$$

برای آنکه ترکیب $g \circ f^{-1}$ قابل انجام باشد، باید دامنه $g \circ f^{-1}$ را بیابیم:

$$D_{g \circ f^{-1}} = \{x \in D_{f^{-1}} \mid f^{-1} \in D_g\} = \{x \in (0, +\infty) \mid f^{-1} \in D_g\}$$

دامنه تابع $g(x) = \sqrt{6 - 2x}$ برابر است با:

$$6 - 2x \geq 0 \Rightarrow 6 \geq 2x \Rightarrow x \leq 3 \Rightarrow D_g = \{x \mid x \leq 3\}$$

بنابراین:

$$f^{-1} \in D_g \Rightarrow \log_2^{\frac{x}{2}} \leq 3 \Rightarrow \frac{x}{2} \leq 8 \Rightarrow x \leq 16$$

$$D_{g \circ f^{-1}} = \{x \in (0, +\infty) \mid x \leq 16\}$$

$$\Rightarrow D_{g \circ f^{-1}} = (0, +\infty) \cap (-\infty, 16] = \underbrace{(0, 16]}_a \Rightarrow \max(b - a) = 16 - 0 = 16$$

قلمچی ریاضی و فیزیک سوم آزمون شماره ۱۲ ۱۳۹۶

$$(f \circ g^{-1})(x) = \sqrt[3]{2x^5 + 1} \Rightarrow g^{-1}(x) = f^{-1}(\sqrt[3]{2x^5 + 1})$$

$$\Rightarrow x = (g \circ f^{-1})(\sqrt[3]{2x^5 + 1})$$

اگر فرض کنیم $\sqrt[3]{2x^5 + 1} = t$ ، آنگاه $x = \sqrt[5]{\frac{t^3 - 1}{2}}$ خواهد بود.

$$(g \circ f^{-1})(t) = \sqrt[5]{\frac{t^3 - 1}{2}} \Rightarrow (g \circ f^{-1})(x) = \sqrt[5]{\frac{x^3 - 1}{2}}$$

قلمچی ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱۲ ۱۳۹۶

$$f(x) = x + 2 = y \Rightarrow x = y - 2 \Rightarrow f^{-1}(x) = x - 2$$

$$g(f^{-1}(x)) = 0 \Rightarrow g(x - 2) = 0 \Rightarrow 2(x - 2)^2 - \lambda(x - 2) + 1 = 0$$

$$\Rightarrow 2(x^2 - 4x + 4) - \lambda x + 16 + 1 = 0 \Rightarrow 2x^2 - 16x + 25 = 0$$

$$\xrightarrow{\Delta > 0} x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = \lambda$$

قلمچی علوم تجربی چهارم آزمون شماره ۵ ۱۳۹۴

$$(g \circ f^{-1})^{-1} = f \circ g^{-1}$$

$$\left. \begin{aligned} g^{-1} &= \{(-3, 1), (2, 3), (1, 4)\} \\ f &= \{(0, -1), (1, 2), (-2, 3), (3, 1), (2, 5)\} \end{aligned} \right\} \Rightarrow f \circ g^{-1} = \{(-3, 2), (2, 1)\}$$

$$R_{f \circ g^{-1}} = \{1, 2\} \Rightarrow 2 + 1 = 3$$

قلمچی ریاضی و فیزیک چهارم آزمون شماره ۱۵ ۱۳۹۵